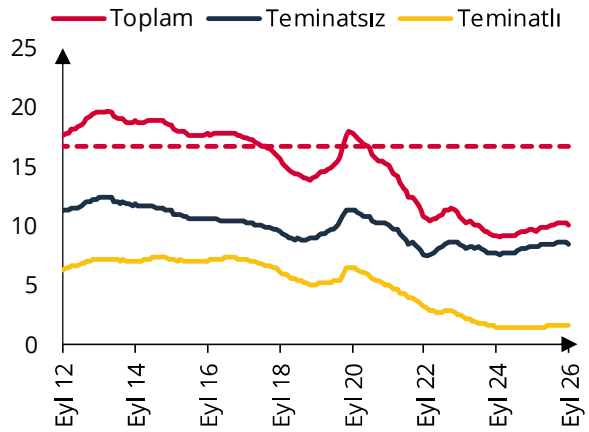
III. Finans Dışı Kesim

III.1 Hanehalkı Gelişmeleri

Hanehalkı finansal borçluluğu tarihsel ve emsal ülke ortalamalarının belirgin altındadır.

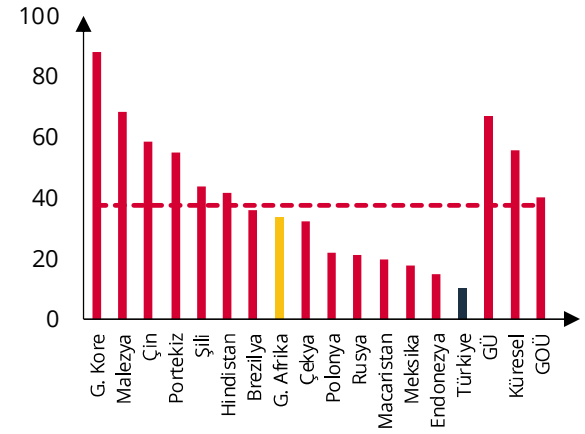
Hanehalkının düşük borçluluğunda, sıkı finansal koşullar nedeniyle teminatlı kredilerdeki (konut ve taşıt) yavaşlama etkili olmuştur. Teminatlı kredilerin GSYİH'ye oranı yüzde 1,7 ile tarihsel düşük seviyelerdedir. Hanehalkının finansal borç kompozisyonunda önemli ağırlığı olan teminatsız finansal borcun (ihtiyaç kredisi ve bireysel kredi kartı) GSYİH'ye oranı yüzde 8,4 olup son yıllarda sınırlı bir artış sergilemiştir (Grafik III.1.1). Emsal ülkeler ile karşılaştırıldığında ise Türkiye'de hanehalkı borçluluğunun oldukça düşük olduğu görülmektedir (Grafik III.1.2).

Grafik III.1.1: Türkiye'de Hanehalkı Borçluluğu (Finansal Borç/GSYİH, %)

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK Son Gözlem: Eylül 2026

Grafik III.1.2: Emsal Ülkelerin Hanehalkı Borçluluğu (Finansal Borç/GSYİH, %)

Kaynak: IIF Son Gözlem: Haziran 2026

Dipnot: Soldaki grafikte bankalar, finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri dâhildir. Tasarruf finansman şirketi verileri 2024 yılı ocak ayından itibaren eklenmiştir. Teminatlı grup konut ve taşıt kredilerinden, teminatsız grup ise ihtiyaç kredisi ve bireysel kredi kartlarından oluşmaktadır. Varlık yönetim şirketi (VYŞ) alacakları kalemi iki seriye eşit oranda dağıtılmıştır. Kesikli çizgi ilgili renkteki serinin 2012-2022 dönemi ortalamasını göstermektedir. 2026 yılı üçüncü çeyrek GSYİH tahmini değerdir. Sağdaki grafikte sarı renk örneklemdeki medyan ülkeyi, kesikli çizgi ilgili örneklemin 2026 yılı ikinci çeyrek ortalamasını göstermektedir.

Hanehalkı borç kompozisyonunda tasarruf finansman şirketlerinin payı yükselmiştir.

Hanehalkı borçluluğu karşı taraf bakımından incelendiğinde 2026 yılı eylül ayı itibarıyla tasarruf finansman şirketlerinin toplam yükümlülük içindeki payı son bir yılda 2,5 puan artışla yüzde 4'e ulaşmıştır (Tablo III.1.1). Teminatlı kredilere yönelik bankacılık sektörüne uygulanan sıkı makroihtiyati politikalar, bireylerin konut ve taşıt finansmanı için tasarruf finansman şirketlerine yönelmesinde rol oynamıştır. Diğer yandan, hanehalkı borçluluğunun yaklaşık yarısı BKK'da yoğunlaşırken, KMH'ın payı da artış eğilimini sürdürmüştür.

Hanehalkı tüketiminin finansmanı içerisinde BKK ve KMH kredilerinin ağırlığı devam etmektedir.

İç talebin önemli sürükleyicilerinden olan hanehalkı tüketiminin finansmanında son yıllarda ihtiyaç kredilerinden BKK ve KMH'a doğru bir ağırlık kaymasının yaşandığı görülmektedir (Grafik III.1.3). Ancak, ilgili kredilerin tüketimin finansmanı içindeki paylarında mevcut Rapor döneminde yavaşlama eğilimi görülmüştür. Bu gelişmede uzun süredir ihtiyaç kredilerine yönelik uygulanan büyüme kısıtları ve sıkı vade koşulları nedeniyle bireylerin alternatif finansman araçlarına yönelmesi etkili olmuştur (Tablo III.1.2). Bunun yanında nakit taşıma maliyetinin artması ve dijitalleşme ile birlikte ödemelerde kredi kartı kullanımının yaygınlaşması da tüketim içerisinde BKK payını artıran önemli bir unsur olmuştur.

Tablo III.1.1: Hanehalkı Finansal Yükümlülükleri

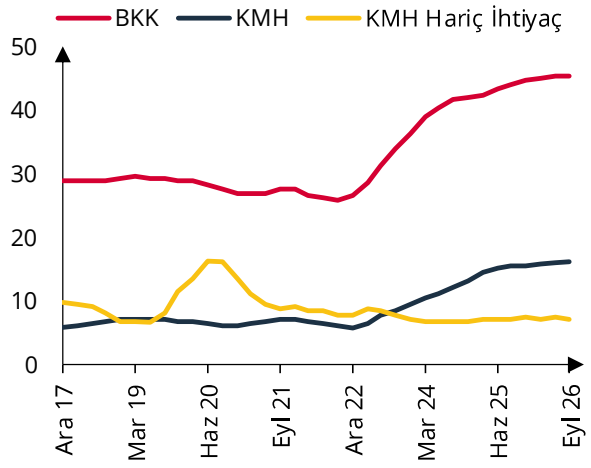
	09.25		09.26		Yıllık Büyüme
	GSYİH'ye Oranı	Pay	GSYİH'ye Oranı	Pay	
Toplam Yükümlülükler	**9,6**		**10,1**		**43,0**
Banka ve Finansman Şirketleri	**9,3**	**96,7**	**9,5**	**93,8**	**38,6**
Konut Kredisi	1,1	11,2	1,1	10,6	34,8
Taşıt Kredisi	0,1	1,1	0,1	0,7	-4,0
İhtiyaç Kredisi	3,5	36,7	3,6	35,5	38,1
KMH	1,2	12,7	1,3	13,2	48,5
KMH Hariç İhtiyaç	2,3	24,0	2,2	22,3	32,5
Bireysel Kredi Kartları	4,6	47,7	4,7	47,0	40,9
Tasarruf Finansman Şirketleri	**0,1**	**1,5**	**0,4**	**4,0**	**292,1**
Konut Kredisi	0,1	0,5	0,2	1,7	352,1
Taşıt Kredisi	0,1	0,9	0,2	2,3	258,1
VYŞ Alacakları	**0,2**	**1,8**	**0,2**	**2,2**	**74,6**

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK
Dipnot: Yükümlülükler TGA'ları da içermektedir. Bankalar, finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri dâhildir. 2026 yılı üçüncü çeyrek GSYİH tahmini değerdir. Pay sütunu kalemlerin toplam yükümlülükler içindeki payını ifade etmektedir.

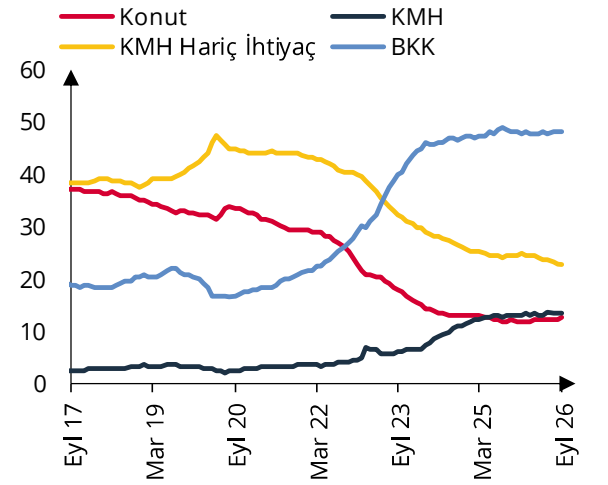
Hanehalkı finansal borç kompozisyonunda teminatsız kredilerin payındaki artış eğilimi durmuştur.

Hanehalkı borcu içinde KMH ve BKK borçlarının paylarında 2023 yılından itibaren görülen artış eğilimi son dönemde yatay seyre dönmüştür. Bu kapsamda, 2026 yılı eylül ayı itibarıyla BKK'nın payı son bir yıllık dönemde yüzde 48 seviyelerinde hareket ederken, KMH'ın payı ise yüzde 13 seviyelerinde bulunmaktadır. Öte yandan, aynı dönemde TFŞ'lerin katkısına rağmen konut kredilerin payı yüzde 12,5 ile sınırlı düzeyde kalmıştır (Grafik III.1.4).

Grafik III.1.3: Teminatsız Kredilerin Hanehalkı Tüketimine Oranı (%, 4 Çeyreklik Toplam, Akım)

Grafik III.1.4: Hanehalkı Finansal Borçlarının Dağılımı (%)

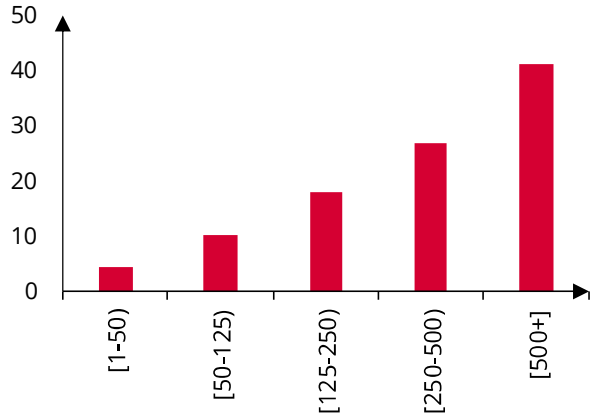
Kaynak: TCMB, TÜİK
Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Soldaki grafikte dört çeyreklik toplam kredi kullandırımlarının hanehalkı dört çeyreklik toplam tüketimine oranı verilmektedir. Sağdaki grafikte yükümlülükler TGA'ları da içermektedir. 2026 yılı üçüncü çeyrek GSYİH tahmini değerdir. Tasarruf finansman şirketi verileri 2024 yılı ocak ayından itibaren konut kredileri içerisinde yer almaktadır.

İhtiyaç kredileri toplam bakiyesi yüksek borç tutarına sahip sınırlı sayıda bireyde yoğunlaşmıştır.

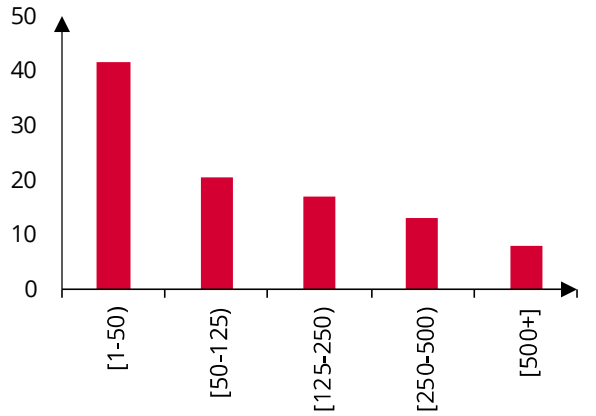
İhtiyaç kredileri (KMH dâhil) kişi seviyesinde bakiye kırılımı incelendiğinde oldukça heterojen bir dağılım izlenmektedir. 2026 yılı eylül ayı itibarıyla 50 bin TL altında bakiyeye sahip grup, kişi sayısının yaklaşık yüzde 40'ını oluşturmasına karşın toplam bakiyenin yalnızca yüzde 4,2'sini almaktadır (Grafik

III.1.5 ve Grafik III.1.6). Öte yandan kişi sayısının yalnızca yüzde 8'ini oluşturan 500 bin TL ve üzeri bakiyeli grubun toplam bakiye içinde aldığı pay yüzde 41'dir. Bakiye eşiği yükseldikçe kişi sayısı payının azalması ve bakiye payının artması, toplam bakiyenin görece az sayıda bireyde yoğunlaştığına işaret etmektedir.

Grafik III.1.5: İhtiyaç Kredilerinde (KMH Dâhil) Bakiye Kırılımında Bakiye Payı
(%, Eylül 2026)

Grafik III.1.6: İhtiyaç Kredilerinde (KMH Dâhil) Bakiye Kırılımında Kişi Sayısı Payı
(%, Eylül 2026)

Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Brüt bakiyesi bin TL altında olan gözlemler dışlanmıştır. Yatay eksende brüt bakiyeye göre bin TL cinsinden bakiye kırılımları yer almaktadır. Müşterilerin toplam brüt bakiyesi referans alınmıştır. Bakiye payı (kişi sayısı payı) hesaplanırken her grubun brüt bakiyesi ilgili aydaki toplam brüt bakiyeye (toplam kişi sayısına) oranlanmıştır.

Tablo III.1.2: Teminatsız Bireysel Kredilerde Mevcut Düzenlemeler

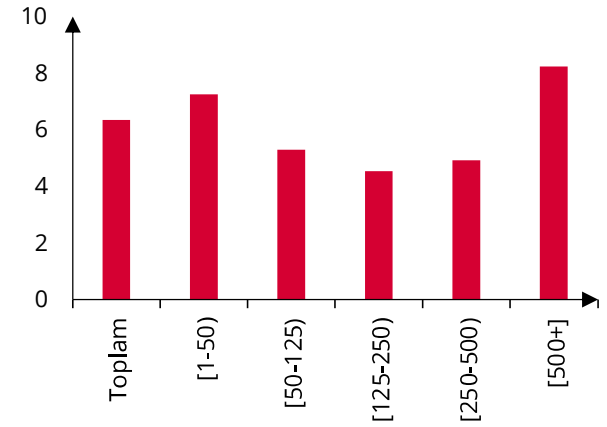
Kredi Türü	Sekiz Haftalık Büyüme Sınırı (%)	Asgari Ödeme	Limit ve Vade Düzenlemeleri
KMH Hariç İhtiyaç	3,5 (3,0)	-	125 bin TL'ye kadar azami 36 ay vade, 125-250 bin TL arası azami 24 ay vade, 250 bin TL ve üzeri azami 12 ay vade.
KMH	1,0 (2,0)	-	Yeni KMH açılışı ve limit artışında limit, belgelenmiş aylık ortalama gelirin en fazla iki katı olarak belirlenir.
BKK	-	Limit 100 bin TL'ye kadar olan kartlarda dönem borcunun yüzde 20'si, 100 bin TL üzerinde olup 200 bin TL'yi aşmayanların yüzde 30, 200 bin TL üzerinde yüzde 40	i) Toplam kart limiti ilk yıl için aylık ortalama net gelirin iki katını, ikinci yıl için dört katını aşamaz. ii) Limit ve gelirlerin uyumlu hale getirilmesi için 2027 yılına kadar geçiş süresi tanınmıştır.

Kaynak: TCMB, BDDK
Dipnot: Sekiz haftalık büyüme sınırı sütununda parantez içindeki değerler bir önceki sınırı göstermektedir.

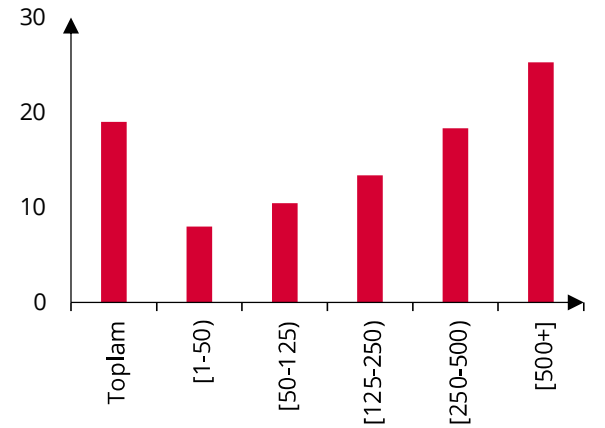
İhtiyaç kredisi risk göstergelerindeki bozulma yüksek bakiyeli kişilerde daha belirgindir.

İhtiyaç kredilerinde 2026 yılı eylül ayı itibarıyla TGA oranları düşük borca sahip (1-50 bin TL) ve yüksek bakiyeli (500 bin TL üzeri) gruplarda diğer grupların üzerinde ve yüzde 8 civarında seyretmektedir. Düşük bakiyeli grupta geçmiş dönemden biriken TGA'ların etkisi olabilmektedir (Grafik III.1.7). Ayrıca, en az iki ödemesi gecikenlerin toplam bakiyeden aldığı pay ise bakiye büyüklüğüyle birlikte belirgin şekilde artmaktadır (Grafik III.1.8). Bu durum ödeme performansındaki gerilemenin ödenmeyen faiz ve vergi tutarlarının birikmesinin de etkisiyle yüksek bakiyeli grupta daha belirgin olduğuna işaret etmektedir.

Grafik III.1.7: İhtiyaç Kredilerinde (KMH Dâhil) Bakiye Kırılımında TGA Oranı
(%, Eylül 2026)

Grafik III.1.8: İhtiyaç Kredilerinde (KMH Dâhil) En Az İki Ödemesi Gecikenlerin Bakiye Payı
(%, Eylül 2026)

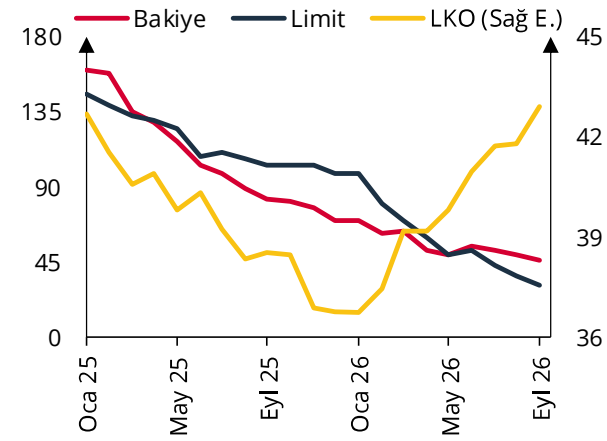

Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Brüt bakiyesi bin TL altında olan gözlemler dışlanmıştır. Yatay eksende brüt bakiyeye göre bin TL cinsinden bakiye kırılımları yer almaktadır. Müşterilerin toplam brüt bakiyesi referans alınmıştır. Bakiye payı hesaplanırken her grubun brüt bakiyesi ilgili gruptaki toplam brüt bakiyeye oranlanmıştır.

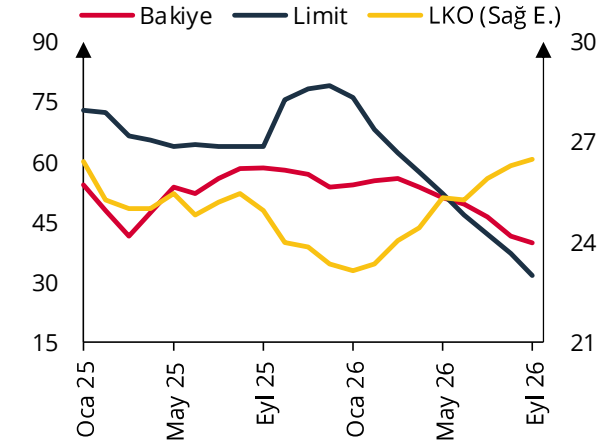
BKK ve KMH kredilerinde bakiye ve limitin büyüme oranları belirgin ölçüde yavaşlamıştır.

BDDK Ocak ayında BKK ve KMH limitlerinin belgelenebilir gelirle uyumlu olmasına yönelik düzenlemeler yapmış, TCMB aynı ayda bireysel KMH limitlerinde sekiz haftalık dönemler için yüzde 2 büyüme sınırı getirmiş ve mayıs ayında bu sınırı yüzde 1'e düşürmüştür (Tablo III.1.2). Bu düzenlemelerin etkisiyle, 2025 yılında BKK ve KMH limit ve bakiyelerinde görülen hızlı büyüme eğilimi 2026 yılında belirgin ölçüde yavaşlamıştır. Her iki kredide de limitlerin yıllık büyüme oranı yüzde 30'lu seviyelere gerileyerek bakiye büyüme hızının altına inmiştir. Bu gelişme sonucunda limit kullanım oranları ılımlı artış kaydetmiş ve bireylerin harcanabilir limitleri daralmıştır (Grafik III.1.9 ve Grafik III.1.10).

Grafik III.1.9: Kredili Mevduat Hesaplarında Limit ve Bakiye Görünümü (Yıllık Değişim, %)

Grafik III.1.10: Bireysel Kredi Kartlarında Limit ve Bakiye Görünümü (Yıllık Değişim, %)

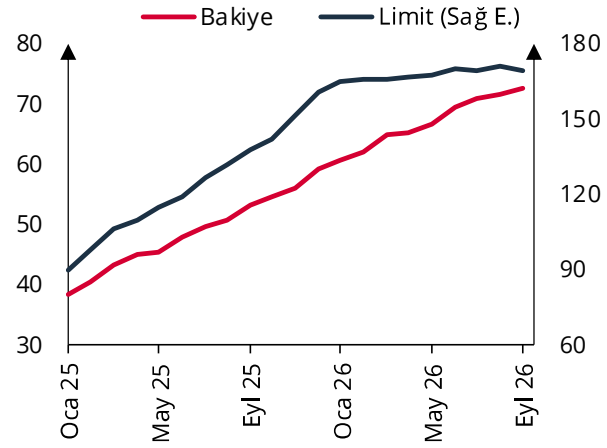

Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Limiti sıfırdan büyük aktif müşteriler (brüt bakiyesi sıfırdan büyük hesaplar) analize dâhil edilmiştir. Bakiye ve limit serileri ilgili kredilerde toplam canlı bakiye ve toplam limitlerin yıllık büyüme oranlarını göstermektedir. Limit kullanım oranı (LKO) ise canlı bakiye/limit oranıdır. Müşterilerin toplam bakiyesi ve toplam limiti referans alınmıştır.

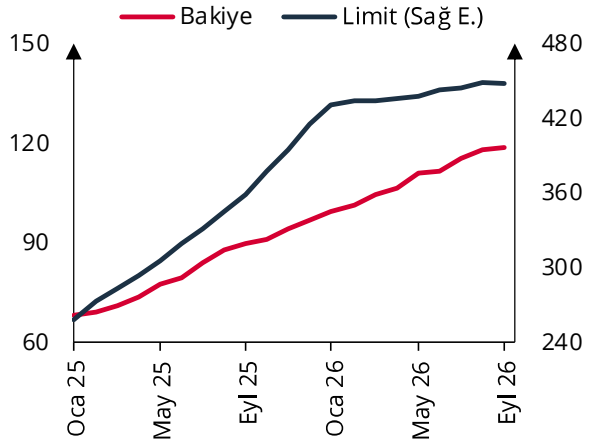
Ayrıca, BKK ve KMH kredilerinde kişi başı limit gelişimi ocak ayında devreye alınan limit düzenlemeleri sonrasında yataya yakın hareket ederken, kişi başı bakiyeler ılımlı artış eğilimini korumuştur (Grafik III.1.11 ve Grafik III.1.12). Söz konusu limit düzenlemeleri sayesinde gelir ile uyumsuz harcama, borçlanma eğiliminin yavaşlaması ve teminatsız bireysel kredilerdeki risk görünümünün iyileşmesi beklenmektedir. Birey gelirleri ile uyumsuz biçimde yapılan limit artışları,

borçlanmayı teşvik ederek borç ödeme kapasitesini düşürmekte ve kredi riskinde bozulmaya neden olabilmektedir. Bu kapsamda teminatsız kredi limitlerinin gelirle uyumunu artıran düzenlemelerin aktif biçimde uygulanması finansal istikrar açısından önem arz etmektedir.

Grafik III.1.11: Kredili Mevduat Hesaplarında Kişi Başı Limit ve Bakiye Görünümü (Bin TL)

Grafik III.1.12: Bireysel Kredi Kartlarında Kişi Başı Limit ve Bakiye Görünümü (Bin TL)

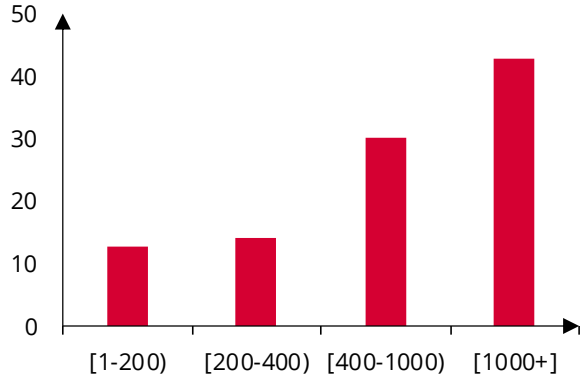
Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026

Dipnot: Limiti sıfırdan büyük aktif müşteriler (brüt bakiyesi sıfırdan büyük hesaplar) analize dâhil edilmiştir. Bakiye ve limit serileri ilgili kredilerde kişi başı canlı bakiye ve limitleri göstermektedir. Kişi başı tutarlar canlı bakiyeye sahip toplam kişi sayısına oranlanarak hesaplanmıştır. Müşterilerin toplam bakiyesi ve toplam limiti referans alınmıştır.

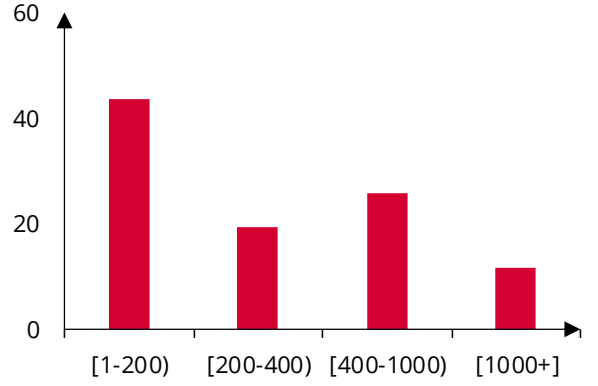
Borç bakiyesi BKK'larda yüksek limitli gruplarda yoğunlaşmaktadır.

Aktif olarak kredi kartı kullanan bireysel müşteriler limit kırılımında incelendiğinde 200 bin TL altında toplam kart limitine sahip kişilerin olduğu grup kişi sayısı bakımından tüm müşterilerin yüzde 40'tan fazlasını oluştururken bakiye içindeki payı yüzde 12,7 ile sınırlıdır (Grafik III.1.13 ve Grafik III.1.14). Buna karşılık, kişi sayısı payı yüzde 11,5 olan 1 milyon TL ve üzeri limitli grup toplam bakiyenin yüzde 42,8'ini oluşturmaktadır. Bireysel kredi kartlarında görülen söz konusu kompozisyonel dağılımın ihtiyaç kredilerindeki görünüme benzer olduğu değerlendirilmektedir.

Grafik III.1.13: Bireysel Kredi Kartlarında Limit Kırılımında Bakiye Payı
(%, Eylül 2026)

Grafik III.1.14: Bireysel Kredi Kartlarında Limit Kırılımında Kişi Sayısı Payı
(%, Eylül 2026)

Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026

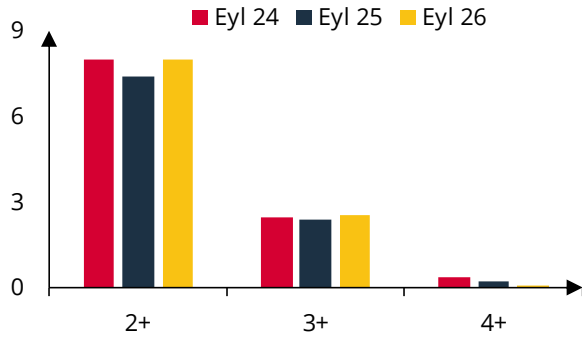
Dipnot: Limiti bin TL ve üzerindeki aktif müşteriler (brüt bakiyesi sıfırdan büyük hesaplar) analize dâhil edilmiştir. Yatay eksende limite göre bin TL cinsinden limit kırılımları yer almaktadır. Müşterilerin toplam limiti referans alınmıştır. Bakiye payı (kişi sayısı payı) hesaplanırken her grubun brüt bakiyesi ilgili aydaki toplam brüt bakiyeye (toplam kişi sayısına) oranlanmıştır.

BKK ve KMH kredilerinde geciken ödemelerin payında sınırlı artış görülmektedir.

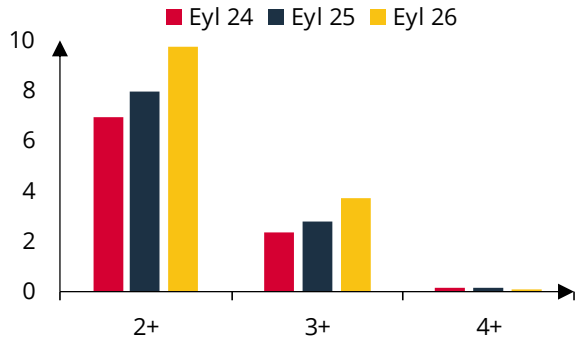
KMH'ta ikiden fazla ödemesi geciken müşterilerin payı son dönemde yüzde 8'e ulaşmıştır. İlgili oran BKK'da yüzde 10'a yaklaşmıştır (Grafik III.1.15 ve Grafik III.1.16). En az üç dönem ödemesinde geciken

bireylerin bakiye payı BKK'da artarken KMH'ta artış daha sınırlı olmuştur. Ödemelerde yaşanan gecikmeler teminatsız bireysel kredilerde risk artışının devam ettiğini ima etmektedir.

Grafik III.1.15: Kredili Mevduat Hesaplarında Ödemesi Gecikenlerin Bakiye Payı (%)

Grafik III.1.16: Bireysel Kredi Kartlarında Ödemesi Gecikenlerin Bakiye Payı (%)

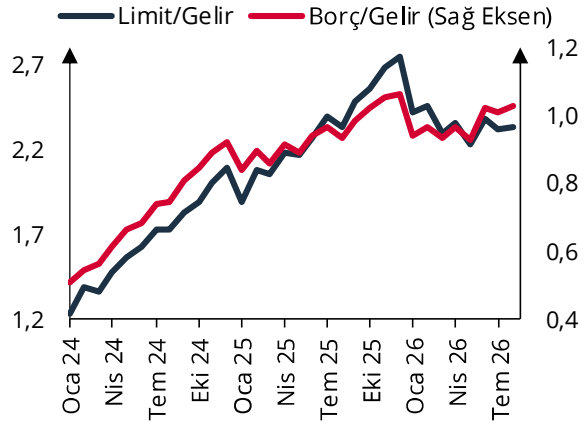
Kaynak: TCMB, Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026

Dipnot: Limiti bin TL ve üzerindeki aktif müşteriler (brüt bakiyesi sıfırdan büyük hesaplar) analize dâhil edilmiştir. Müşterilerin toplam limiti ve toplam bakiyesi referans alınmıştır. Ödeme gecikmesi, BKK'da dönem borcuna ilişkin asgari ödeme tutarının, KMH'ta ise aylık ödeme yükümlülüğünün vadesinde ödenmemesini ifade etmektedir. Bakiye payı hesaplanırken en az iki, üç ve dört ödemesini geciktirenlerin toplam brüt bakiye içindeki payları dikkate alınmıştır. Bireylerin, ödeme gücü olmasına rağmen, geçici likidite ihtiyaçları veya ödeme tarihini sehven unutma gibi faktörler nedeniyle kısa süreli ödeme gecikmeleri yaşayabileceği göz önünde bulundurularak tek dönemlik ödeme gecikmeleri dikkate alınmamıştır.

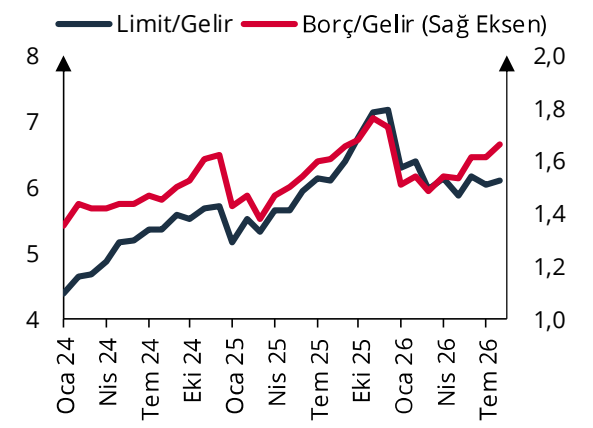
KMH ve BKK limitlerine ilişkin düzenlemeler bireylerin gelir ve limit uyumunu iyileştirmektedir.

2026 yılında BKK ve KMH kredi limitlerine ilişkin alınan makroihtiyati önlemler sonrasında bankaların limit tahsisinde seçiciliği artmış olup limitlerin gelirle daha uyumlu hale geldiği görülmektedir. Bununla birlikte, borç/gelir oranlarında da belirgin bir artış olmamıştır (Grafik III.1.17 ve Grafik III.1.18). Bu gelişmelerin önümüzdeki süreçte bireylerin ödeme performansına olumlu yansıması beklenmektedir.

Grafik III.1.17: Kredili Mevduat Hesaplarında Limit/Gelir ve Borç/Gelir Rasyosu Gelişimi (Oran)

Grafik III.1.18: Bireysel Kredi Kartlarında Limit/Gelir ve Borç/Gelir Rasyosu Gelişimi (Oran)

Kaynak: TCMB, Risk Merkezi, SGK Son Gözlem: Ağustos 2026

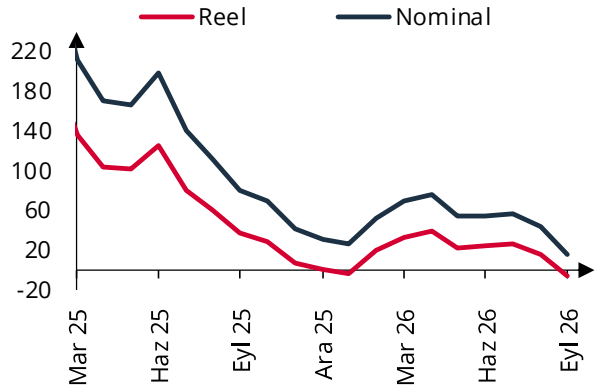
Dipnot: Aktif müşteriler (brüt bakiyesi sıfırdan büyük hesaplar) analize dâhil edilmiştir. Gelir verisi aylık gelir olup aynı ayda birden fazla yerde çalışan kişiler dışlanmıştır. Tam zamanlı çalışmayanlar ve prim günü 15'ten az olan gözlemler dışlanmıştır.

Konut piyasasında yılın ilk yarısında artan kredi kullanımları ikinci yarıda yavaşlamıştır.

Konut fiyatlarının reel olarak gerilemesi ve hanehalkı sayısına bağlı demografik ihtiyaçlar konut satışlarını desteklese de sıkı finansal koşullar nedeniyle toplam konut satışları zayıf seyretmektedir. BDDK'nın Ocak ayında kredi değer oranında sağladığı esneklik ile birlikte konut kredileri ve ipotekli

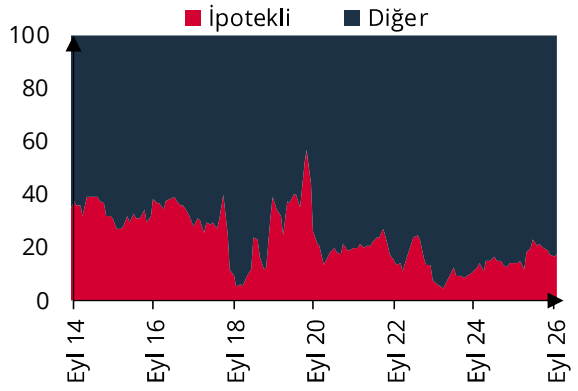
konut satışlarında yılın ilk yarısında bir miktar canlanma görülmüştür (Grafik III.1.19 ve Grafik III.1.20). Bu kapsamda konut kredilerinde gerçekleşen konut değer oranı Ocak ayından sonra ılımlı artış kaydederek yüzde 40'lı seviyelere çıkarken halen uzun dönem ortalamasının altındadır (Grafik III.1.21). Yılın ikinci yarısında ise jeopolitik gelişmeler kaynaklı devam eden belirsizlik ortamı, kredi maliyetlerindeki ilave sıkılaşma ve varlık fiyatlarındaki düşüş kaynaklı negatif servet etkisi konut kredileri ve ipotekli satışların yavaşlamasında etkili olmuştur (Grafik III.1.20).

Grafik III.1.19: Konut Kredisi Kullandırımı Yıllık Değişim (Akım, %, 3 Aylık HO)

Kaynak: TCMB, BDDK Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Banka ve finansman şirketleri konut kredisi aylık akım kullandırımlarıdır. Reelleştirme için konut fiyat endeksi (KFE) kullanılmıştır.

Grafik III.1.20: Toplam Konut Satışları İçinde İpotekli Satışların Payı (%)

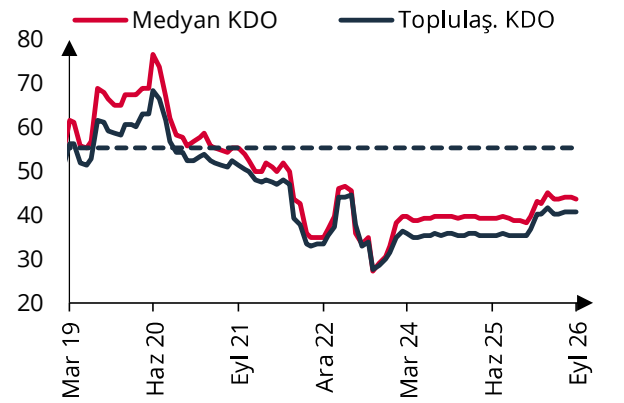

Kaynak: TÜİK Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Aylık toplam konut satışları içindeki ipotekli satışların payı gösterilmektedir.

Konut kredilerindeki yavaşlamada sıkı finansal koşullar nedeniyle aylık taksit tutarlarının reel olarak tarihi yüksek seviyelerde kalması da etkili olmuştur.

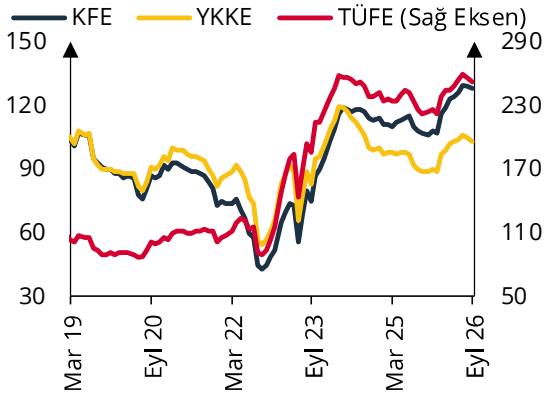
Konut kredisi kullanımının hanehalkı açısından reel etkisini analiz etmek amacıyla, konut kredisi tutarları ve faiz oranlarının ima ettiği aylık taksit ödemeleri alternatif fiyat göstergeleriyle reelleştirilmiştir (Grafik III.1.22). Güncel faiz oranlarıyla konut kredisi kullanan ortanca bir bireyin TÜFE ile reelleştirilmiş aylık taksit ödemesi 2019-2022 döneminin yaklaşık iki katına çıkmıştır. Konut fiyat endeksine göre reelleştirme yapıldığında da benzer şekilde reel taksit ödemelerinde önemli artış izlenmektedir. Alternatif olarak, aylık kira ödemesi ile ipotekli konut sahibi olmanın oluşturduğu reel ödeme gücünü kıyaslamak amacıyla ortanca konut kredisindeki taksit ödeme tutarları yeni kiracı kira endeksi ile reelleştirilmiştir. Bu göstergedeki gerileme ipotekli konut sahibi olmanın finansal açıdan kiracı olmaktan avantajlı hale geldiğini ima etmektedir. Buna göre söz konusu gösterge 2023 yılındaki seviyelerinin altına gerileyerek ortalamada kira yerine ipotekli konut sahibi olmanın geçmiş yıllara göre birey gelirine daha az reel yük getirdiğini ima etmektedir. Bu durum, kira fiyatlarının mevcut seviyelerinde kaldığı varsayımı altında finansal koşullardaki sıkılığın azalmasıyla birlikte konut kredisi talebinde artış potansiyeli olduğunu ima etmektedir.

Grafik III.1.21: Konut Kredilerinde Konut Değer Oranı (Akım, %)

Kaynak: TCMB, TÜİK Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Konut kredilerinde medyan ve toplulaştırılmış kredi değer oranları (KDO) gösterilmektedir. Kesikli çizgi ilgili renkteki serinin 2012-2022 dönemi ortalamasını göstermektedir.

Grafik III.1.22: Konut Kredilerinde Medyan Aylık Taksit Tutarının Reelleştirilmiş Endeksi (Akım, 2019=100)

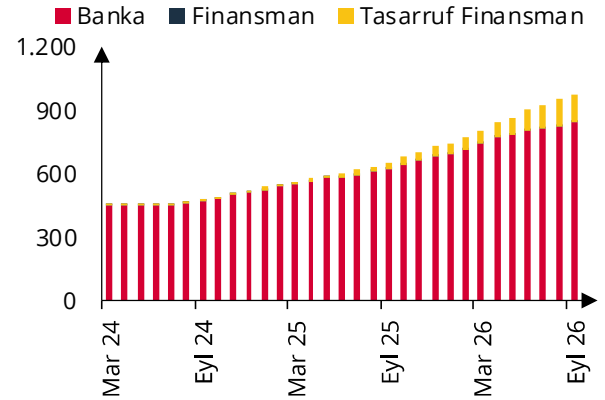

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Konut kredilerinde medyan aylık nominal taksit tutarı anapara, vade ve faiz bilgileri kullanılarak hesaplanmıştır. Ardından TÜFE, KFE ve YKKE ile reelleştirilip 2019=100 olacak şekilde endekslenmiştir.

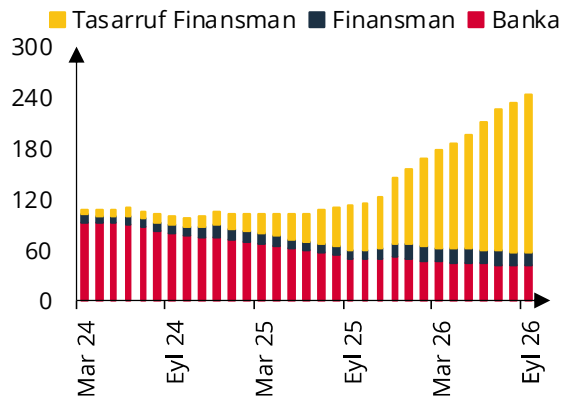
Tasarruf finansman şirketlerinin hızlı finansman büyümesi eğilimi son dönemde ivme kaybetmiştir.

Konut ve taşıt kredilerine yönelik makroihtiyati tedbirlerin bankacılık sektörü üzerinden kredi kullanımını sınırlaması alternatif finansman kanallarına yönelime neden olmaktadır. Diğer taraftan, BDDK'nın 19 Kasım tarihli kararıyla ikinci konutun ipotekli alınmasını kolaylaştırmasının söz konusu yönelimi sınırlayacağı değerlendirilmektedir. Tasarruf finansman şirketlerinin toplam konut ve taşıt finansmanı içindeki ağırlığı mevcut Rapor döneminde ılımlı artışını sürdürmüştür. Bu kapsamda, 2026 yılı Eylül ayı itibarıyla tasarruf finansman şirketlerinin toplam konut finansmanı içindeki payı yüzde 15'e yaklaşırken, taşıt finansmanındaki payı yüzde 75'i aşmıştır (Grafik III.1.23 ve Grafik III.1.24). Öte yandan, ilgili şirketlere yönelik son dönemde yapılan düzenlemelerle sözleşme tutarına büyüme sınırları getirilmiş, asgari tasarruf oranı ve asgari bekleme süresi yükseltilmiştir. Ayrıca, yüksek tutarlı sözleşmeler ve müşteri bazlı risk yoğunlaşmasına yönelik sınırlamalar da getirilmiştir. Söz konusu düzenlemelerin, sektörün büyümesine eşlik edebilecek likidite ve yoğunlaşma risklerini sınırlandırarak finansal istikrarı desteklemesi beklenmektedir.

Grafik III.1.23: Konut Kredisi Bakiyesi (Milyar TL)

Grafik III.1.24: Taşıt Kredisi Bakiyesi (Milyar TL)

Kaynak: TCMB, BDDK Son Gözlem: Eylül 2026
Dipnot: Canlı stok kredi bakiyeleri gösterilmektedir. Finansman ifadesi finansman şirketlerini ifade etmektedir. Finansman şirketlerinin toplam konut kredisi içindeki payı yüzde 0,001'in altındadır ve bu sebeple Grafik III.1.21'de görülememektedir.

Hanehalkı tasarruflarında TL mevduat en yüksek ağırlığa sahiptir.

Hanehalkı finansal varlıklarının yaklaşık yüzde 60'ı mevduat ve kıymetli maden hesaplarında değerlendirilmektedir (Tablo III.1.3). Mevduat kırılımında TL tasarruf mevduatının payı YP tasarruf mevduatı (döviz ve kıymetli maden) payından yüksek seyretmeye devam etmektedir (Grafik III.1.26). Bu durumda sıkı parasal duruşun yanında TL mevduat payının artırılmasına yönelik uygulanan makroihtiyati tedbirler ve aktif likidite yönetimi belirleyici olmuştur.

Tablo III.1.3: Hanehalkı Finansal Varlıkları

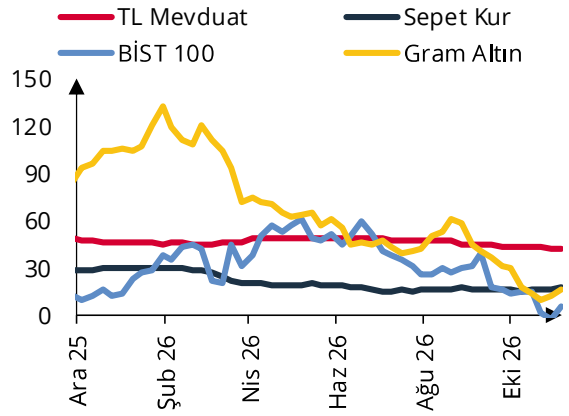
	09.25		09.26		Yıllık
	GSYİH'ye Oranı	Pay	GSYİH'ye Oranı	Pay	Büyüme
Toplam Varlıklar	**39,4**		**35,7**		**23,9**
TL Tasarruf Mevduatı	**13,4**	**34,1**	**12,3**	**34,5**	**25,4**
KKM	**0,5**	**1,2**	**0,0**	**0,0**	**-**
Döviz Tasarruf Mevduatı	**4,9**	**12,3**	**3,7**	**10,4**	**4,6**
Kıymetli Maden Deposu	**4,2**	**10,8**	**5,2**	**14,6**	**68,0**
Tahvil ve Bonolar	**1,2**	**3,1**	**1,3**	**3,8**	**49,2**
Yatırım Fonları	**10,7**	**27,3**	**10,1**	**28,4**	**29,1**
Emeklilik Yat. Fon.	3,2	8,1	3,2	9,1	39,3
Menkul Kıymet Yat. Fon.	7,6	19,2	6,9	19,3	24,8
Hisse Senedi	**3,9**	**9,9**	**2,7**	**7,5**	**-6,1**
Repo	**0,1**	**0,2**	**0,1**	**0,2**	**-16,7**
Dolaşımdaki Para	**0,4**	**1,1**	**0,2**	**0,7**	**-22,1**

Kaynak: TCMB, BDDK, MKK, EGM

Dipnot: Ay sonu kuru kullanılmıştır. Emeklilik yatırım fonları katılımcıların Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) ve Otomatik Katılım Sistemi'ndeki (OKS) devlet katkısı dâhil toplam fonlarını ifade etmektedir. Mevduat verisi, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin yurt içi ve yurt dışı şubeler mevduatı toplamıdır. 2026 yılı üçüncü çeyrek GSYİH verisi tahmini değerdir. Tablodaki veriler kapsam ve tanım farklılıkları nedeni ile Finansal Hesaplar Raporu'ndan farklılık gösterebilmektedir. Pay kolonu her kalemin toplam varlıklar içindeki payını ifade etmektedir.

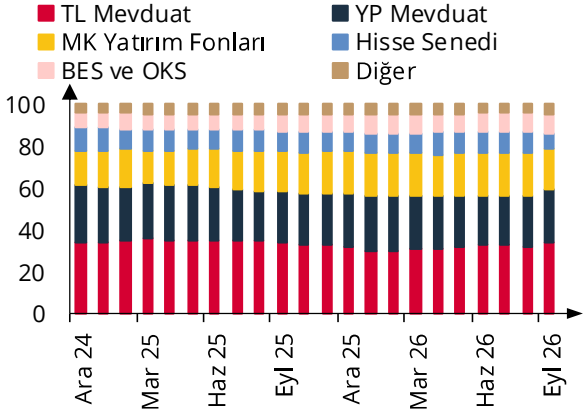
Hanehalkının tasarruflarını değerlendirebileceği finansal araçlar içerisinde TL vadeli mevduatın yıllık getirisi diğer yatırım araçlarının getirilerinin üzerinde gerçekleşmiştir (Grafik III.1.25). 2025 yılı genelinde küresel ons fiyatlarındaki hızlı artışın etkisiyle yükselen gram altının getirisi mevcut Rapor döneminde TL mevduat getirisinin altına gerilemiştir. Dolar ve euro döviz kuru getirisi mevcut Rapor döneminde genel olarak seçilmiş diğer yatırım araçlarının altında gerçekleşmiştir (Grafik III.1.25). BİST 100 getirisi özellikle ikinci çeyrekten sonra mevduat getirisinin altında kalmıştır. Getiri farklarının yanı sıra fon piyasası gelişmelerin de etkisiyle mevduatın hanehalkı finansal varlıkları içindeki payı artarken sermaye piyasası araçlarının payı son dönemde gerilemiştir (Grafik III.1.26).

Grafik III.1.25: Seçili Yatırım Araçlarının Yıllık Getirisi (%)

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK Son Gözlem: 6 Kasım 2026

Grafik III.1.26: Hanehalkı Finansal Varlıklarının Dağılımı (% Pay)

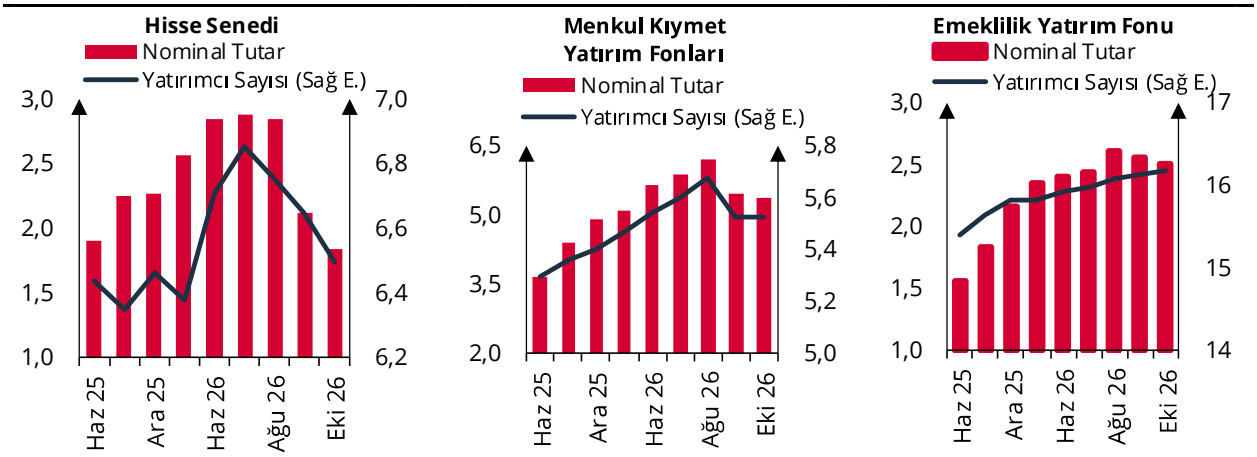
Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK Son Gözlem: Eylül 26

Dipnot: Soldaki grafikte TL mevduat verisi 1-3 ay vadeli tasarruf mevduatını ifade etmektedir. Sağ taraftaki grafikte YP mevduat yabancı para, kıymetli maden ve KKM hesaplarından oluşmaktadır. Diğer kategorisi Tablo III.1.3'te bu kalemler dışında kalan kalemlerin toplamıdır. Grafikteki veriler kapsam ve tanım farklılıkları nedeni ile Finansal Hesaplar Raporu'ndan farklılık gösterebilmektedir.

Fon piyasasında yaşanan gelişmelerin etkisiyle son dönemde borsa ve menkul kıymet yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısı gerileme kaydetmiştir.

Fon piyasasında eylül ayında yaşanan gelişmeler hanehalkının finansal yatırım büyüklüklerinde değer kayıplarına neden olmuştur. Ağırlıklı olarak para piyasası fonlarından kaynaklı çıkışlar olmak üzere hanehalkının menkul kıymet yatırım fonu portföyü ekim ayında ağustos ayı sonuna kıyasla yaklaşık 850 milyar TL gerilemiş, yatırımcı sayısı da 150 bin azalarak 5,5 milyon kişiye düşmüştür (Grafik III.1.27). Hanehalkının hisse senedi yatırım büyüklüğü ise aynı dönem aralığında 1 trilyon TL düşerek 1,8 trilyon TL'ye gerilemiş, yatırımcı sayısı da yaklaşık 250 bin kişi azalarak 6,5 milyon kişi olmuştur. Hanehalkı bireysel emeklilik yatırımlarının nominal değeri de Ekim ayında sınırlı düzeyde gerilemiştir. Emeklilik sistemindeki katılımcı sayısı mevcut Rapor döneminde ılımlı artış kaydederek 16,2 milyon kişiye ulaşmıştır. Hanehalkının tasarruflarını uzun dönemli araçlarda değerlendirme eğiliminin devam etmesinin finansal istikrara katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Grafik III.1.27: Hanehalkı Mevduat Dışı Varlık Gelişmeleri (Trilyon TL, Milyon Kişi)

Kaynak: MKK, EGM, TÜİK Son Gözlem: Ekim 2026

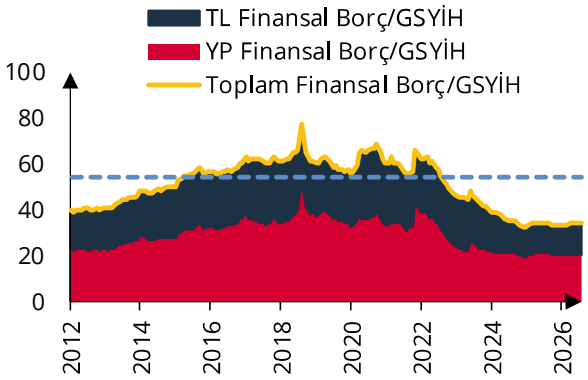
Dipnot: Emeklilik yatırım fonu grafiği BES ve OKS fonlarının (devlet katkısı dâhil) toplamını vermektedir. Yatırımcı sayısı tekilleştirilmiştir. Veriler kapsam ve tanım farklılıkları nedeni ile Finansal Hesaplar Raporu'ndan farklılık gösterebilmektedir.

III.2 Reel Sektör Gelişmeleri

Reel sektörün finansal borçluluğu tarihsel ortalamalarının altındaki seviyesini korumaktadır.

2024 yılı sonunda yüzde 33'e gerileyen reel sektörün toplam finansal borcunun GSYİH'ye oranı yatay bir seyir izlemektedir (Grafik III.2.1). Ağustos 2026 itibarıyla yüzde 34 seviyesinde gerçekleşen bu oran, 2011-2022 tarihsel ortalamasının belirgin altında kalmaya devam etmektedir. Borç yapısının alt bileşenleri incelendiğinde, reel sektörün yurt dışından kullanılan krediler dâhil YP borçluluğunun toplam finansal borç kompozisyonunda yüksek paya sahip olduğu görülmekle birlikte GSYİH'ye oranla YP borçluluk geçmiş ortalamaların altındadır. Öte yandan, sıkı finansal koşulların da etkisiyle TL finansal borcu GSYİH içerisinde yüzde 13 seviyesinde sınırlı bir paya sahiptir. Türkiye'nin reel sektör borçluluğu Ağustos 2026 itibarıyla emsal ülke ortalamalarının (yüzde 62,2) oldukça altındadır. Öte yandan, reel sektörün finansal borç kompozisyonunda YP'nin payı emsal ülkelere kıyasla yüksek seyretmektedir (Grafik III.2.2).

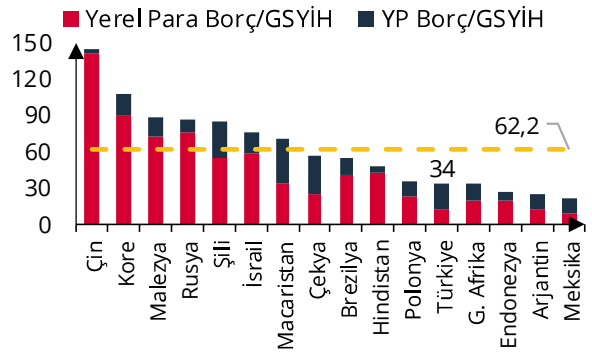
Grafik III.2.1: Reel Sektörün Finansal Borçluluğu (%)

Kaynak: TCMB Son Gözlem: Ağustos 2026

Dipnot: Kesikli çizgi toplam finansal borç/GSYİH oranın 2011-2022 tarihsel ortalamasını ifade etmektedir. 12 aylık birikimli GSYİH değerleri TCMB tarafından hesaplanmıştır.

Grafik III.2.2: Emsal Ülkelerde Reel Sektörün Borçluluğu (%)

Kaynak: TCMB, IIF Son Gözlem: 2026 Ç2

Dipnot: 2026Ç2 dönemine ait emsal ülkelerin borçluluk ortalaması kesikli çizgi ile gösterilmiştir. Türkiye verisi TCMB hesaplamalarından elde edilen finansal borçluluğu göstermekte olup Ağustos 2026 itibarıyladır.

Firmaların YP borçluluğu artış eğilimini sürdürmekle birlikte, makroihtiyati düzenlemeler YP borçluluğu sınırlamaya devam etmektedir.

Reel sektörün yurt içinden sağladığı YP finansman, TL kredi maliyetlerinin artmaya başladığı 2023 yılı Haziran ayından bu yana artış göstermekle birlikte, YP kredi büyüme sınırları gibi makroihtiyati önlemlerin de etkisiyle yavaşlamış ve borç kompozisyonundaki payı düşmüştür. Rapor döneminde yurt içi bankalardan temin edilen TL krediler yüzde 40,1 artarken, yurt içi bankalardan sağlanan YP krediler yüzde 11,1 oranında daha sınırlı bir artış göstermiştir (Tablo III.2.1).

Diğer taraftan, yurt içi YP kredi büyüme kısıtlarının etkisiyle reel sektör firmalarının 2025 yılından sonra yurt dışı finansmana yöneldiği görülmektedir (Grafik III.2.3). Yurt dışı YP kredi borçluluğu, yüksek küresel faizlerin ve jeopolitik gerilimlerin etkisiyle son dönemde nispeten yataylaşmıştır. YP kredi kullanan firma sayısı son yıllarda hızlı bir artış kaydetmekle birlikte, ülke genelinde yaklaşık 52 bin firmada YP kredi borcu bulunmaktadır (Grafik III.2.4). Ülkemizde kurumlar vergisi mükellefi yaklaşık 1 milyon firmanın olduğu düşünüldüğünde YP borcun sınırlı sayıda ve kurumsal/büyük ölçekli firmalarda yoğunlaştığı izlenmektedir. YP ağırlıklı borç yapısı kur riski açısından yakından izlenirken, makroihtiyati tedbirlerin borç birikimini sınırlayıcı etkisini sürdürdüğü değerlendirilmektedir.

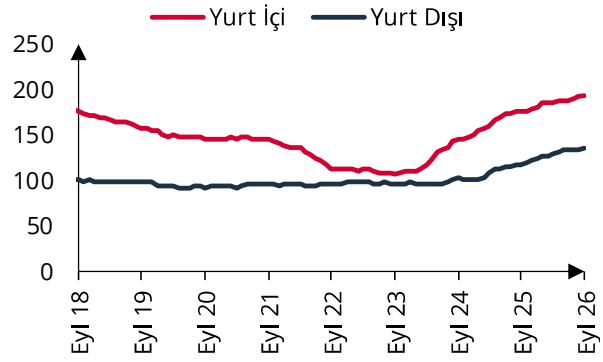
Tablo III.2.1: Reel Sektörün Finansal Yükümlülükleri

	Ağustos 2025		Ağustos 2026	
	GSYİH'ye Oranı	Pay	GSYİH'ye Oranı	Pay
I. TL Krediler (A+B+C)	**13**	**38**	**13,4**	**39,5**
A. Banka	11,7	34,5	12,1	35,7
B. BDFK	0,9	2,6	1	3,1
C. İhraçlar	0,3	1	0,2	0,7
II. YP Krediler (i+ii)	**21,1**	**62**	**20,7**	**60,5**
A. Yurt İçi Krediler	12,8	37,6	12,3	36,1
i. Banka	12,3	36	11,6	34,2
ii. BDFK	0,5	1,6	0,6	1,9
B. Yurt Dışı Krediler *(Tahvil İhraçları Dâhil)*	8,3	24,4	8,4	24,4
Finansal Borç Toplamı (I+II)	34	100	34,1	100

Kaynak: TCMB, BDDK Son Gözlem: Ağustos 2026

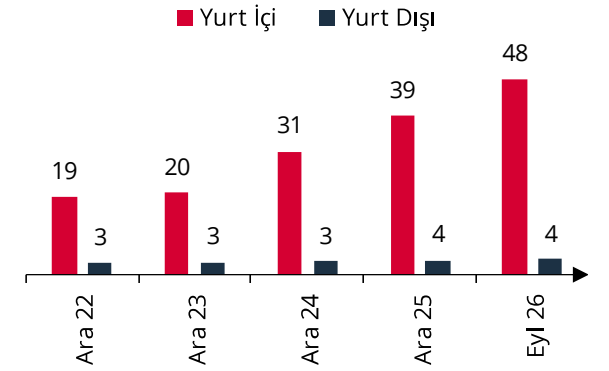
Dipnot: GSYİH'ye Oranı sütunu, aylık frekansta tahmin edilmiş 12 aylık toplam GSYİH'ye oranı göstermektedir. Yıllık büyüme, 08.25-08.26 tarihleri arasındaki yıllık büyümeleri; pay sütunu ilgili dönemdeki kalemlerin finansal borç toplamı içindeki payını ifade etmektedir. YP kredi yıllık büyümeleri kur etkisinden arındırılmış (KEA) hesaplanmıştır. Kapsam ve tanım farklılıkları nedeniyle TCMB Finansal Hesaplar Raporu'ndan farklılık gösterebilir.

Grafik III.2.3: Reel Sektörün YP Kredi Bakiyesi (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB Son Gözlem: Eylül 2026

Grafik III.2.4: YP Kredi Borcu Bulunan Firma Sayısı (Bin Adet)

Kaynak: Risk Merkezi Son Gözlem: Eylül 2026

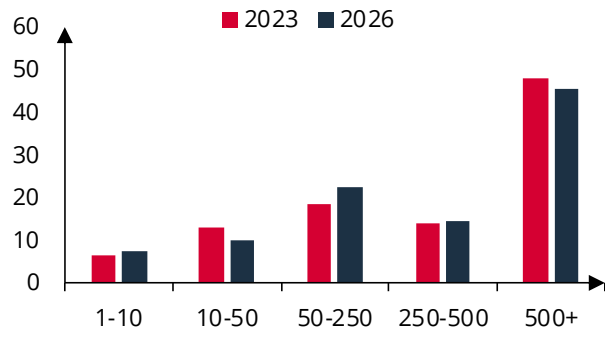
Dipnot: Bin TL altı kredi bakiyesi veren firmalar hariç tutulmuştur.

YP borç bakiyesi büyük ölçekli firmalarda ve uzun vadelerde yoğunlaşmaktadır.

Çalışan sayısına göre sınıflandırılmış ölçek büyüklükleri dikkate alındığında, reel sektörün YP kredilerinde büyük ölçekli firmaların aldığı pay yaklaşık yüzde 45 ile en yüksek seviyededir (Grafik III.2.5). 2026 yılında ise büyük ölçekli firmaların YP kredilerden aldığı pay sınırlı düşerken daha küçük ölçekli firmalarda pay kısmen artmıştır. YP kredilerde en yüksek paya sahip firmaların hem ihracat gelirleri hem de türev ürünlerle kur riskini yönetme kapasitesinin daha yüksek olması, reel sektörün kur riski açısından olumlu bir unsurdur.

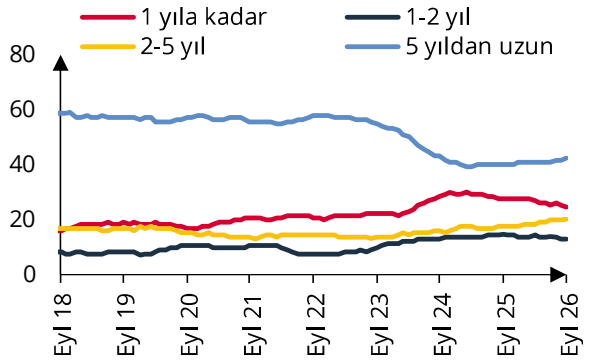
Artan TL kredi maliyetleri nedeniyle YP kredilerin işletme sermayesi finansmanında da tercih edilmesi, kredi vadelerinin bir miktar kısalmasına neden olmuştur. Reel sektörün beş yıldan uzun vadeli kredilerinin payı 2025 yılı sonundan itibaren azalarak 2026 yılı Eylül ayında yaklaşık yüzde 40 seviyesine gerilemiş, buna karşılık aynı dönemde bir yıla kadar vadeli kredilerin payı yükselmiştir (Grafik III.2.6). 2025 yılından itibaren alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kısa vadeli kredilerin payındaki artış eğilimi durmuş ve son dönemde azalış eğilimine girmiştir. Bu gelişmelere rağmen, YP kredilerin ağırlıkla beş yıldan uzun vadeli kredilerde yoğunlaşması, olası YP likidite sıkışıklığı veya kur oynaklığına karşı reel sektörü destekleyici yapıdadır.

Grafik III.2.5: Çalışan Sayısına Göre Reel Sektörün YP Krediden Aldığı Pay Gelişimi (%)

Kaynak: TCMB, SGK Son Gözlem: Eylül 2026

Grafik III.2.6: Reel Sektörün YP Kredilerinin Vade Dağılımı (%)

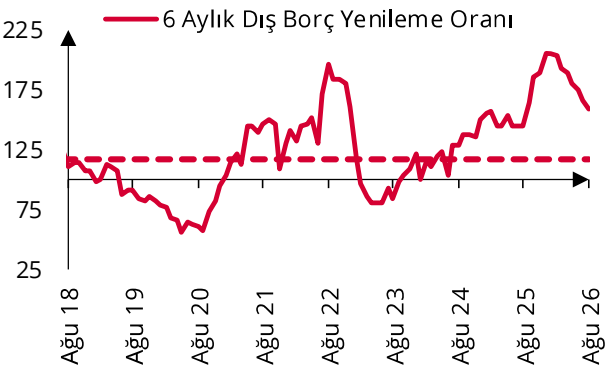

Kaynak: TCMB Son Gözlem: Eylül 2026

Reel sektörün dış borç yenileme oranı gerileme kaydetmiş ancak tarihsel ortalamasının üzerinde kalmayı sürdürmüştür.

Reel sektörün dış borç yenileme oranı, uzun vadeli kredi geri ödemelerinde son aylarda görülen artış kaynaklı yüzde 160 bandına gerilemiştir (Grafik III.2.7). Aynı dönemde dış borç ödemelerindeki artışa rağmen, reel sektörün dış kaynak kullanımlarında bozulma gözlenmemiştir. Son bir yıllık dönemde reel sektörün yurt dışından temin ettiği krediler artmaya devam ederken, tahvil ihraçları bir miktar daralmıştır (Grafik III.2.8). Sıkı kalmaya devam eden yurt içi finansal koşullar nedeniyle yurt dışı borçlanma cazibesini korurken, jeopolitik riskler ve yüksek seyreden küresel faiz oranlarına rağmen gerileyen ülke risk primi reel sektörün dış finansman kapasitesini desteklemeye devam etmiştir.

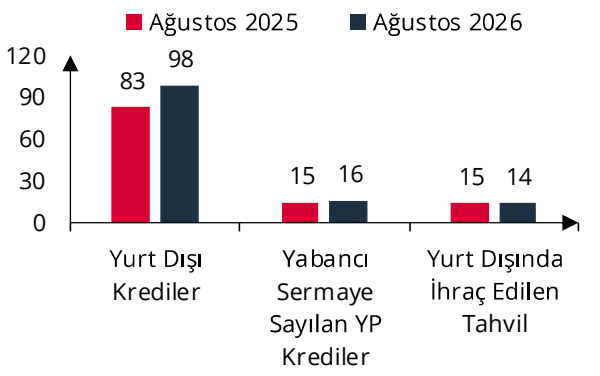
Grafik III.2.7: Reel Sektörün Dış Borç Yenileme Oranı (6 Aylık, %)

Kaynak: TCMB

Dipnot: Dış borç yenileme oranı 6 aylık dönemde temin edilen birikimli borcun, aynı dönemde yapılan borç ödemelerine oranını göstermektedir. Kesikli çizgi 12.11-12.23 dönemi ortalamasını göstermektedir.

Grafik III.2.8: Reel Sektörün Yurt Dışı Kredileri ve Tahvil İhraçları (Milyar ABD Doları)

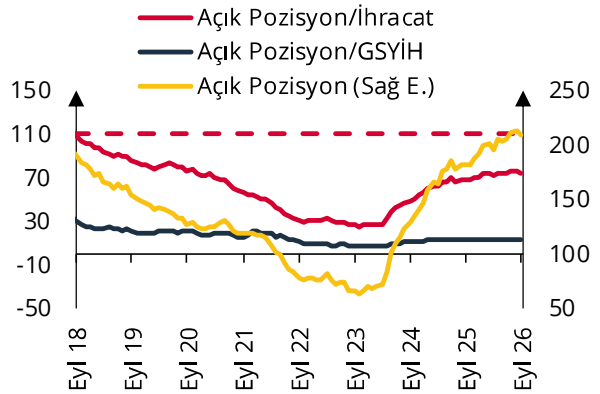
Son Gözlem: Ağustos 2026

Reel sektörün YP net pozisyon açığındaki artış eğilimi devam etmektedir.

Sektörün döviz kuru gelişmelerine karşı duyarlılığını izlemek amacıyla reel sektörün toplam net döviz pozisyonu yıllık ihracata oranlandığında, açık pozisyondaki artışın önemli ölçüde ihracat gelirleriyle karşılandığı ve yüzde 76 ile tarihsel ortalamasının (yüzde 110) altında kaldığı görülmektedir (Grafik III.2.9). Ayrıca, açık pozisyonun temel makro göstergelere oranı da ekonomik büyüklükle uyumlu bir tablo sunmaktadır. Bu kapsamda, açık pozisyonun GSYİH'ye oranı 2025 yılından bu yana yüzde 14 seviyesinde seyrederek tarihsel ortalamasının (yüzde 23) altında kalmaya devam etmektedir. 2024 yılı sonrasında artan YP kredi hacmi, gerileyen YP mevduat bakiyesi ve sıfırlanan KKM hesapları

nedeniyle hızla gerileme kaydeden firmaların kısa vadeli YP fazla pozisyonu mevcut Rapor döneminde yatay seyir izlemiştir (Grafik III.2.10). Bu gelişmelere bağlı olarak düşen kısa vadeli YP kaldıraç oranı düşük seviyesini devam ettirmektedir.

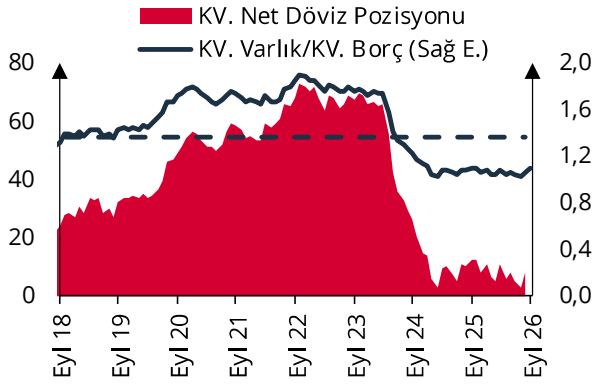
Grafik III.2.9: Net Pozisyonun İhracata Oranı (Milyar ABD Doları, Oran)

Kaynak: TCMB

Dipnot: İhracat değerleri 12 aylık birikimli tutarların toplamını ifade etmektedir. Kesikli çizgi, Açık Pozisyon/İhracat oranının 12.11-12.18 döneminin ortalamasını göstermektedir.

Grafik III.2.10: Reel Sektörün Kısa Vadeli YP Pozisyonu (Milyar ABD Doları, Oran)

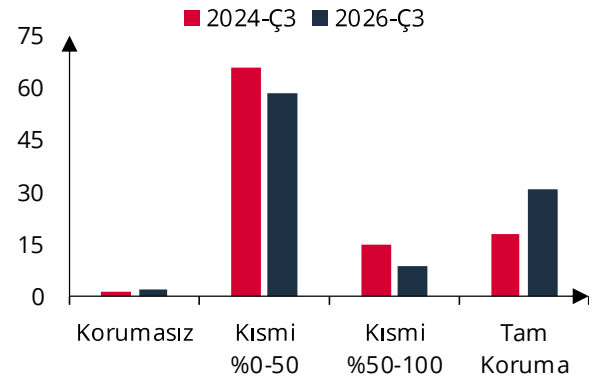
Son Gözlem: Eylül 2026

Dipnot: Net döviz pozisyonu hesaplamalarına kur korumalı mevduat dâhildir. Lacivert kesikli çizgi KV Varlık/KV Borç oranının 2012-2021 dönem ortalamasını göstermektedir. Grafiklerdeki KV kısaltması kısa vadeli ifadesi için kullanılmıştır.

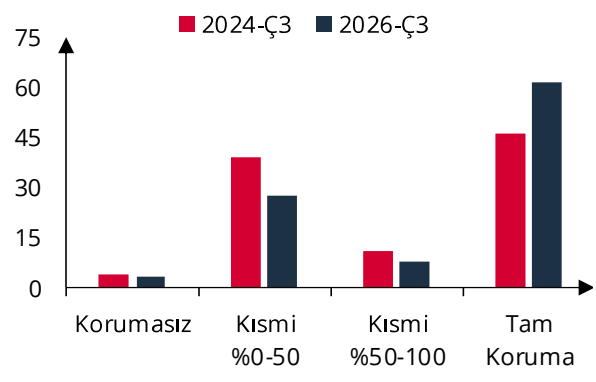
YP kredi bakiyesi olan kurumsal firmaların büyük çoğunluğu, ihracat gelirleri ve döviz cinsi varlıkları ile kur riskine karşı tam veya kısmi doğal korumaya sahiptir.

Yurt içi ve yurt dışı toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü dikkate alınarak oluşturulan Sistemik Risk Veri Takip Sistemi'nden (SRVTS) elde edilen firma bazlı bilanço içi YP varlık bilgileri ile firmanın son üç yıldaki ihracat gelirlerinin toplamından elde edilen tutar, YP kredi bakiyesi ile karşılaştırılmış ve her bir firma için "koruma rasyosu" oluşturulmuştur. Söz konusu YP varlık ve ihracat geliri toplamının YP kredi bakiyesinden büyük olması durumunda firmalar "tam koruma" sınıfı altında ve YP varlıklarının YP kredileri karşılama oranına göre ise firmalar "%50-100" veya "%0-50" sınıflandırmalarından birinde yer almaktadır. İhracat geliri ve YP varlıkları bulunmayan firmalar ise "korumasız" sınıflandırması altında incelenmiştir.

Grafik III.2.11: YP Pozisyon Koruma Durumuna Göre SRVTS Firmaları YP Kredi Dağılımı (Oran, %)

Grafik III.2.12: YP Pozisyon Koruma Durumuna Göre SRVTS Firma Sayısı Dağılımı (Oran, %)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Eylül 2026

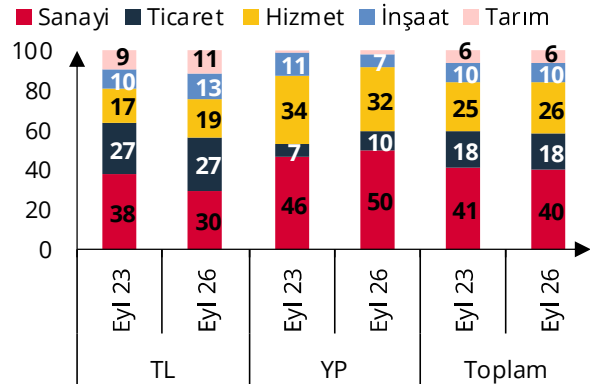
Dipnot: Firmaların son üç yılda gerçekleştirdikleri mal ihracatı ve YP varlıkları dikkate alınmıştır. YP varlıklar YP cinsi mevduat, kasa değeri, alınan çekler, hazır değerler, menkul kıymetler ve diğer alacaklar toplamından oluşmaktadır.

SRVTS kapsamındaki firmaların YP riskten korunma durumuna göre dağılımında, kur riskine karşı korumasız firmaların payı oldukça sınırlı iken, 2024-2026 döneminde tam koruma sağlayan firmaların ağırlığının arttığı görülmektedir (Grafik III.2.11). YP riskinin tamamına doğal veya finansal koruma sağlayan firmaların payı tüm SRVTS örneklemi içerisinde yüzde 60'a ulaşmış ve bu firmaların YP kredilerden aldığı pay yüzde 18'den yüzde 30'a yükselmiştir (Grafik III.2.12). Bu durum, reel sektörün YP kredilerinin büyük ölçüde kur riskine karşı korunma kapasitesine sahip firmalarda yoğunlaştığına işaret etmektedir. Buna karşılık kısmi koruma sağlayan firmaların oranında geçtiğimiz iki yılda bir miktar gerileme olmuştur.

Kredilerin sektörel dağılımında sanayi sektörü firmaları en yüksek payı oluşturmakta ve yüksek teknolojili üretim yapan firmaların ağırlığı son yıllarda artmaktadır.

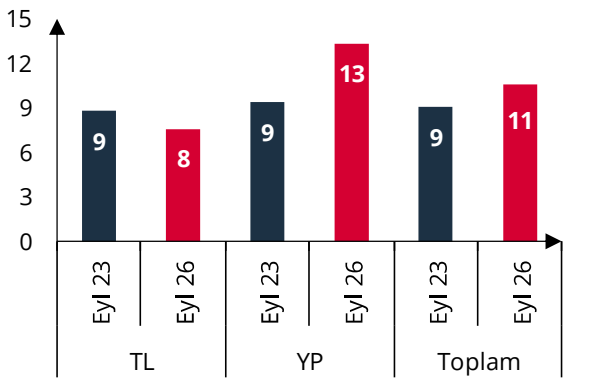
Reel sektörün TL ve YP kredi kullanımının sektörel dağılımında, 2023 yılı Eylül ayı ile 2026 yılı Eylül ayı karşılaştırıldığında farklılaşan bir görünüm ortaya çıkmaktadır (Grafik III.2.13). YP kredilerde sanayi sektörünün ve ticaret sektörünün payı artarken hizmet ve inşaat sektörünün payı gerilemiştir. TL kredilerde ise sanayinin payında düşüş, hizmetler sektörünün payında artış gözlenmiştir. Toplam kredi dağılımında ise sektörlerin payı büyük ölçüde korunmuştur. Kredi kullanımının teknolojik sınıflandırmasına bakıldığında, orta-yüksek teknolojili sektörlerin TL krediler içerisindeki payı 2023 yılı seviyelerinin altına gerilemiş, buna karşılık, YP krediler içerisindeki payı belirgin şekilde artmıştır (Grafik III.2.14). Buna bağlı olarak, sıkı para politikası döneminde toplam firma kredileri içerisinde yüksek katma değerli üretim yapan yüksek teknolojili sektörlerin payı yüzde 10'un üzerine çıkmıştır.

Grafik III.2.13: Reel Sektörün TL ve YP Kredi Sektörel Dağılımı (% Pay)

Kaynak: TCMB

Grafik III.2.14: Orta-Yüksek Teknolojili Firmaların Kredi Payı (%)

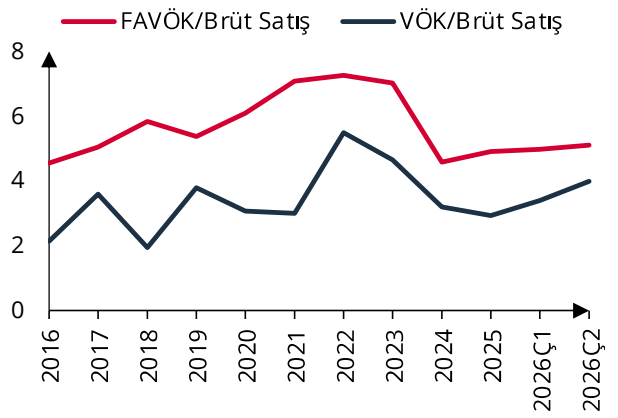
Son Gözlem: Eylül 2026

Dipnot: Sektör sınıflandırması NACE-1 kodu baz alınarak, orta-yüksek teknoloji sınıflandırması Eurostat NACE-3 kodu baz alınarak firma bazında yapılmaktadır.

Firmaların faaliyet kâr marjı ve finansman giderlerinin FAVÖK'e oranı geçmiş ortalamalar etrafında yatay seyretmektedir.

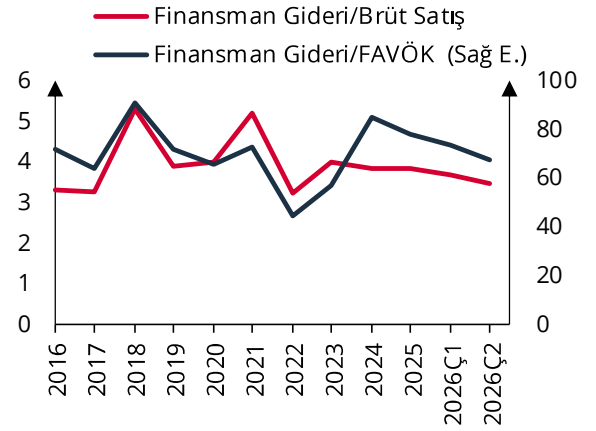
Reel sektörün faaliyet performansı incelendiğinde, brüt satışlara oranla vergi öncesi kâr (VÖK) ve faaliyet kârı (FAVÖK) göstergeleri 2022 yılında ulaştığı yüksek seviyelerin ardından gerilemiş, son dönemde ise sınırlı bir iyileşme göstermiştir (Grafik III.2.15). Bu görünüm, firmaların kârlılık göstergelerinde önceki yıllara kıyasla daha ılımlı bir seyrin devam ettiğine işaret etmektedir. Finansman giderlerinin FAVÖK'e oranı, 2022-2023 yılında geriledikten sonra 2024-2025 döneminde yeniden yükselmiş, 2026 yılı ikinci çeyreğinde ise bir miktar gerilemiştir (Grafik III.2.16). Finansman giderlerinin brüt satışlara oranı da benzer şekilde son dönemde aşağı yönlü hareket etmekle birlikte geçmiş dönem ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. Bununla birlikte, kârlılık göstergelerinde gözlenen sınırlı toparlanmaya karşın finansman giderlerinin FAVÖK'e oranının yüksek seviyesini koruması, finansal borcu olan firmaların finansal dayanıklılığı açısından takip edilmektedir.

Grafik III.2.15: Firma Kârlılık Göstergeleri (%)

Kaynak: TCMB

Grafik III.2.16: Firma Maliyet Göstergeleri(%)

Son Gözlem: 2026 Ç2

Reel sektörün TL finansal varlıklarındaki güçlü büyüme devam etmiştir.

Firmaların finansal varlıkları yıllık bazda artışını sürdürmekle birlikte GSYİH içerisindeki payı gerilemektedir (Tablo III.2.2). 2026 yılı Eylül ayı itibarıyla reel sektörün finansal varlıklarının GSYİH'ye oranı yüzde 17,2 olarak gerçekleşmiş, söz konusu oran bir önceki yılın aynı dönemindeki yüzde 18,4 seviyesine kıyasla gerilemiştir. Bu gelişmede yatırım fonları ve özel sektör tahvillerinin toplam finansal varlıklar içerisindeki payındaki azalış etkili olmuştur.

Tablo III.2.2: Reel Sektörün Finansal Varlıkları (%)

	Eylül 2025		Eylül 2026		Yıllık Büyüme (%)
	GSYİH'ye Oranı	Pay	GSYİH'ye Oranı	Pay	
TL Ticari Mevduat	8,9	48,6	9,5	55,5	45,8
YP Ticari Mevduat	5,6	30,6	5,3	30,8	28,5
Kamu Borçlanma Araçları	0,2	1,2	0,2	0,9	-2,2
Özel Sektör Borçlanma Araçları	0,5	2,7	0,1	0,8	-62,2
Yatırım Fonları	3,1	16,8	2,1	12,0	-9,2
Toplam Varlıklar	18,4	100,0	17,2	100,0	27,7

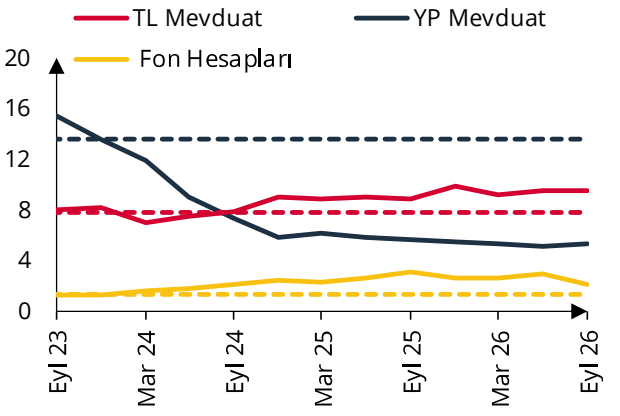
Kaynak: TCMB, MKK Son Gözlem: Eylül 2026

Dipnot: Tabloya konu toplam varlıklar, reel sektörün sahip olduğu TL ve YP ticari mevduat, kamu ve özel sektör borçlanma araçları ve fon hesaplarından oluşmaktadır. GSYİH'ye oranı sütunu, aylık frekansta tahmin edilmiş 12 aylık toplam GSYİH'ye oranını göstermektedir. Yıllık büyüme, 09.25-09.26 tarihleri arasındaki yıllık büyümeleri; pay sütunları reel sektörün ilgili kaleminin toplam varlıklar içerisindeki payını göstermektedir. Fon hesaplarındaki son çeyrek değeri MKK verisindeki artış dikkate alınarak projekte edilmiş değerdir.

Finansal varlıkların kompozisyonu incelendiğinde, TL ticari mevduatın toplam finansal varlıklar içerisindeki ağırlığının arttığı görülmektedir. Eylül 2026 itibarıyla TL ticari mevduatın GSYİH'ye oranı yüzde 9,5'e yükselirken toplam finansal varlıklar içerisindeki payı yüzde 55,5'e ulaşmıştır (Grafik III.2.17). Söz konusu kalemin yıllık büyümesi yüzde 45,8 ile güçlü seyrini korumuştur. YP ticari mevduatın GSYİH'ye oranı ise yüzde 5,3'e gerilerken toplam finansal varlıklar içerisindeki payı yüzde 30,8'e yükselmiştir. Böylece yüksek seyreden TL cinsi reel getiriler, firmaların finansal varlık kompozisyonunda TL mevduat lehine belirginleşen eğilimi desteklemiştir. Diğer taraftan, yatırım fonlarının toplam finansal varlıklar içerisindeki payı Eylül 2025 dönemindeki yüzde 16,8 seviyesinden Eylül 2026 itibarıyla yüzde 12'ye gerilemiştir. Yatırım fonlarının GSYİH'ye oranı da yatırım fonu piyasasında Eylül ayında yaşanan gelişmelerin etkisiyle aynı dönemde yüzde 3,1'den yüzde 2,1'e gerilemiştir. Kamu ve özel sektör borçlanma araçlarının toplam finansal varlıklar içerisindeki payları ise sınırlı düzeylerde kalmaya devam etmiştir. YP mevduat tarafında tarihsel ortalamaların altında ve

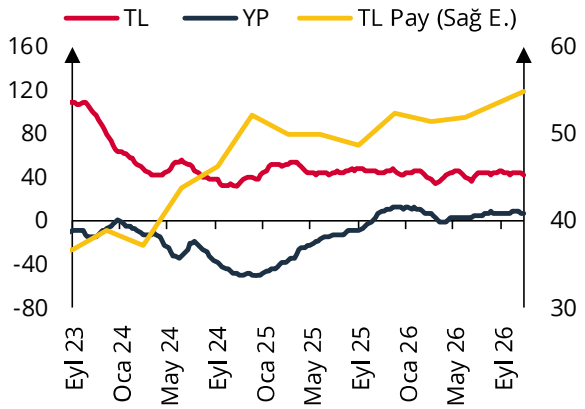
kısmen yatay seyreden görünüm devam etmektedir (Grafik III.2.18). Reel sektörün bilanço içi finansal varlıklarına ek olarak son dönemde TL lehine artan pozisyonları, firmaların toplam finansal varlıklarını ve TL cinsi varlık ağırlığını desteklemektedir. Yaklaşık 18 milyar ABD dolarına ulaşan söz konusu pozisyonlar, firmaların döviz kuru riskine karşı dayanıklılığını artırırken finansal varlık kompozisyonunda TL lehine dönüşümü de güçlendirmektedir.

Grafik III.2.17: Reel Sektör Finansal Varlıklarının GSYİH'ye Oranı (%)

Kaynak: TCMB, MKK Son Gözlem: Eylül 2026

Grafik III.2.18: TL Mevduatın Varlıklar İçindeki Payı / TL ve YP Mevduatın Yıllık Değişimi (4 Haftalık HO, KEA, %)

Kaynak: TCMB Son Gözlem: 30 Ekim 2026

Dipnot: YP mevduat KKM'nin sonlandığı tarihe kadar tüzel kişi KKM hesaplarını içermektedir. Kesikli çizgiler, ilgili serilerin 01.21–12.24 dönemi ortalamalarını göstermektedir. TL ticari mevduat payı, tüzel KKM hesapları hariç TL ticari mevduatın toplam ticari mevduattaki oranını ifade etmektedir. Fon hesaplarındaki son çeyrek değeri MKK verisindeki değişim dikkate alınarak projekte edilmiş değerdir.